

Aan de gemeenteraad

Op 5 september 2025 stelden S. Leewis (GroenLinks) en S. Soytekin (DENK) ons schriftelijke vragen over "met 'bloed' besmeurde haatbrief afgeleverd bij moskee".

Inleidend wordt gesteld:

Opnieuw is een Rotterdamse moskee het doelwit van een haatbrief, ditmaal de Ayasofya moskee in Rotterdam-West.¹ De brief was met 'bloed' besmeurd, bevatte grove beledigingen richting de islam en teksten die opgevat kunnen worden als doodsb bedreigingen. Eerder berichtte SPIOR al dat meerdere moskeeën in Rotterdam vergelijkbare haatbrieven ontvingen. Veel van deze zaken bleven onder de radar, omdat moskeeën vaak geen aangifte doen. Uit onderzoek van Movisie, Moslimpeil en de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme blijkt bovendien dat bijna driekwart van de moskeebesturen in Nederland weinig tot zeer weinig vertrouwen heeft in de overheid, mede door het uitblijven van adequate bescherming. Voor DENK Rotterdam is dit onacceptabel. Wij stellen daarom de volgende vragen.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is het college op de hoogte van de recente haatbrief aan de Ayasofya moskee, en heeft zij hierover contact gehad met het moskeebestuur? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is er besproken?

Antwoord:

Wij zijn op de hoogte van de brieven die zijn verzonden naar de Rotterdamse Ayasofya moskee, de Mevlana moskee, Kocatepe moskee en de Essalam moskee. Op 23 september hebben wij per brief onze afschuw uitgesproken hierover². Met deze moskeebesturen is contact geweest. Daarnaast is er contact geweest met de moskeekoepels SPIOR en ISN. De besturen en de koepels hebben hun zorgen geuit over dit incident specifiek en over moslimhaat in het algemeen. Er is gesproken over eventuele veiligheidsmaatregelen.

¹ Met 'bloed' besmeurde haatbrief afgeleverd bij moskee: 'Het doet ons erg verdriet' | Rotterdam | AD.nl

² 25bb006796 Collegebrief over haatbrieven richting Rotterdamse moskeeën

De koepels gaan eerst in gesprek met de aangesloten moskeeën om te inventariseren waar de behoefte ligt. Eerder³⁴ hebben moskeeën gebruik gemaakt van door de gemeente aangeboden veiligheidsmaatregelen voor hang- en sluitwerk en raamfolie. Er wordt nu geïnventariseerd welke wensen en mogelijkheden er zijn.

Vraag 2:

Kan het college aangeven hoeveel meldingen en aangiftes van bedreiging en haatbrieven Rotterdamse moskeeën de afgelopen vijf jaar hebben gedaan? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoeveel daarvan zijn daadwerkelijk opgepakt door politie/OM? Hoe gaat het college actief stimuleren dat er wel aangifte wordt gedaan?

Antwoord:

Cijfers over de veiligheid in wijken wordt in algemenere categorieën bijgehouden en gepubliceerd, bijvoorbeeld via het wijkprofiel. Specifiek meldingen en aangiftes van bedreiging en haatbrieven bij Rotterdamse moskeeën worden niet centraal bijgehouden. Het is handwerk om cijfers in specifieke gebieden of op specifieke thema's uit te splitsen. Daarom wordt dit niet gedaan.

In het algemeen zijn de contacten tussen de wijkagenten en de moskeeën goed. Bij meldingen van haatbrieven en andere incidenten worden moskeeën waar nodig begeleid. Het staat eenieder vrij om aangifte te doen bij het vermoeden van een strafbaar feit. Moskeekoepels SPIOR en ISN helpen aangesloten moskeeën indien nodig bij het doen van aangifte.

Vanuit het Samenlevenbeleid voeren we de campagne 'Zie het. Zeg het. Meldt het.' om in brede zin meldings- en aangiftebereidheid te vergroten.

Vraag 3:

Erkent het college dat er sprake is van een structureel probleem, gezien de reeks haatbrieven van de afgelopen jaren bij moskeeën en de huidige dreigbrief? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Veel moskeeën ontvangen al langere tijd haatbrieven. Dat duidt op een structureel probleem. Het aantal discriminatiemeldingen op grond van godsdienst (tegen moslims) bij antidiscriminatiebureau RADAR was 14 in 2022. In 2023 zijn er 22 meldingen gedaan en in 2024 58.⁵ Deze cijfers tonen dat er sprake is van een stijging van ervaren moslimdiscriminatie of moslimhaat.

Wij zien dat maatschappelijke spanningen, internationale gebeurtenissen en negatieve beeldvorming in politiek en (sociale) media bij kunnen dragen aan een toename van moslimhaat. Wij zetten daarom in op discriminatiebestrijding, waaronder moslimhaat, via het Actieplan Samenleven in Één Stad. Met maatregelen op het gebied van bewustwording, educatie en empowerment van gemeenschappen. Wij blijven doorlopend monitoren of onze inzet toereikend is en zal waar nodig aanvullende stappen zetten.

³ [19bb19334 Afdoeningsvoorstel motie Van Baarle ea over beveiliging islamitische instellingen 19bb13537 en toezegging over beveiliging islamitische instellingen 19bb13192](#)

⁴ [20bb17166 Afdoeningsvoorstel motie Van Baarle ea over beveiliging islamitische instellingen 19bb13537](#)

⁵ [Monitor Discriminatie Regio Rotterdam 2024 - RADAR](#). Zie pagina 21.

Wij zien voor onszelf een belangrijke normstellende rol in het stimuleren van dialoog, het bevorderen van inclusie en uitspreken tegen alle vormen van discriminatie en haat. Rotterdammers die discriminatie, haat of uitsluiting ervaren, roepen we op hier melding van te maken bij RADAR of de politie. Hier kan de juiste ondersteuning geboden worden, waar nodig ook emotionele steun.

Vraag 4:

Hoe verklaart het college dat bij de ene geloofsgemeenschap er structureel preventieve beveiliging, direct bestuurlijk contact en landelijke aandacht volgen, terwijl moskeeën vaak worden terugverwezen naar het doen van aangifte zonder concrete opvolging?

Antwoord:

Wij hechten er zeer veel waarde aan dat iedere geloofsgemeenschap in veiligheid gebruik kan maken van het grondwettelijke recht religie te beoefenen. Wij betreuren dan ook dat sommige geloofsgemeenschappen geconfronteerd worden met haat en bedreigingen. Onze deur staat daarom altijd open wanneer er zorgen zijn. Dat geldt voor iedere geloofsgemeenschap.

Concrete beveiligingsmaatregelen worden getroffen op basis van dreiging en risico. Bij het nemen van deze maatregelen moet in het oog gehouden worden of het middel gegeven de omstandigheden passend en proportioneel is. Dat wordt per geval en per locatie bekeken.

Vraag 5:

Erkent het college dat hierdoor het gevoel ontstaat van een dubbele maat in de aanpak van antisemitisme enerzijds en islamofobie anderzijds? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Wij benadrukken met klem te staan voor een gelijkwaardige aanpak van alle vormen van discriminatie. Antisemitisme en moslimhaat worden beide op gelijke wijze gezien als ernstige vormen van discriminatie, die het college onverminderd en gelijkwaardig bestrijdt via het Actieplan Samenleven in één Stad 2024-2027.

Vraag 6:

Kan het college bevestigen dat joodse instellingen in Rotterdam structureel gebruikmaken van extra veiligheidsmaatregelen, gefinancierd of gefaciliteerd door overheid en/of NCTV?

Antwoord:

Wij kunnen omwille van veiligheidsredenen niet ingaan op de vraag of en in welke mate joodse instellingen gebruik maken van veiligheidsmaatregelen.

In algemene zin geldt dat de inschatting van de dreiging en het risico en de analyse daarvan leidend is voor het eventueel doorvoeren van veiligheidsmaatregelen. Op deze wijze wordt ervoor gezorgd dat gepaste beveiligingsmaatregelen kunnen worden getroffen en wanneer mogelijk weer worden afgebouwd. Dit gebeurt op basis van informatie van veiligheidspartners, waarna het college indien nodig kan bepalen of er aanvullende maatregelen dienen te worden genomen tegen een dreiging.

Vraag 7:

Kan het college aangeven in hoeverre Rotterdamse moskeeën op vergelijkbare wijze aanspraak kunnen maken op veiligheidsmaatregelen, zoals structurele politiebewaking, cameratoezicht of financiële ondersteuning voor beveiliging?

Vraag 8:

Worden aanvragen van moskeeën voor dergelijke maatregelen standaard afgewezen, of bestaan er drempels waardoor moskeeën er nauwelijks gebruik van maken?

Antwoord vraag 7 en vraag 8:

Zoals aangegeven bij vraag 6 geschiedt potentiële inzet van veiligheidsmaatregelen op basis van een risico- en dreigingsanalyse van de veiligheidspartners. Wij erkennen en begrijpen dat de brieven leiden tot gevoelens van onveiligheid. Tegelijk is er momenteel geen dreigingsbeeld in relatie tot moskeeën in Rotterdam waaruit blijkt dat er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Mocht het dreigingsbeeld in de toekomst veranderen, wordt dit vanzelfsprekend heroverwogen.

Wij benadrukken daarnaast dat er sprake is van een getrapte verantwoordelijkheidsverdeling. Dat houdt in dat instellingen eerst maatregelen dienen te treffen om te voorkomen dat de veiligheid van personen in gevaar komt. Wij kunnen aanvullende beveiligingsmaatregelen nemen als de instelling (in dit geval moskeeën) op eigen kracht geen weerstand kan bieden tegen de dreiging en het risico. De kostenverdeling volgt dan de verantwoordelijkheidsverdeling.

Vraag 9:

Erkent het college dat ongelijke toegang tot veiligheidsmaatregelen bijdraagt aan het dalende vertrouwen van moskeebesturen in de overheid? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10:

Is het college bereid om samen met het Rijk te komen tot een gelijke veiligheidsstructuur voor moskeeën? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 9 en vraag 10:

Zoals aangegeven bij vraag 6 wordt in de basis gewerkt met een veiligheids- en risicoanalyse van veiligheidspartners om het dreigingsniveau te bepalen. Bij gelijke dreiging is er toegang tot gelijke veiligheidsmaatregelen. Dit geldt ook voor moskeeën. De gemeente is doorlopend in gesprek met moskeebesturen om vertrouwen te behouden en versterken.

Vraag 11:

Op welke manier monitort het college het veiligheidsgevoel van moslims, en hoe wordt dit meegenomen in het veiligheidsbeleid?

Antwoord:

Wij monitoren niet het veiligheidsgevoel van moslims als specifieke groep. Wel zijn er doorlopend gesprekken tussen de gemeente en moskeebesturen en -koepels, zowel in tijden van rust als bij zorgen.

Vraag 12:

Is het college bereid om, naast fysieke beveiligingsmaatregelen, ook te investeren in vertrouwen en dialoog door structureel contact te onderhouden met moskeebesturen en moskeegangers? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Wij zijn doorlopend in contact met moskeebesturen om vertrouwen te behouden en versterken.

Vraag 13:

Hoe voorkomt het college dat Rotterdamse moslims zich tweederangsburgers voelen omdat hun zorgen minder serieus lijken te worden genomen dan die van andere geloofsgemeenschappen?

Vraag 14:

Hoe gaat het college bijdragen aan herstel van vertrouwen van moskeeën in de overheid, nu onderzoek aantoonde dat dit vertrouwen ernstig is gedaald?

Antwoord vraag 13 en vraag 14:

Rotterdamse moslims horen bij onze samenleving. Hun zorgen nemen we even serieus als die van elke andere groep die hier woont, werkt, studeert en leeft. We zijn allemaal Rotterdammers en volwaardig onderdeel van de stad. Wij dragen deze norm helder uit. Met concrete maatregelen uit het Samenlevenbeleid investeren we in discriminatiebestrijding en het tegengaan van ongelijkheid. Daarbij hebben we ook aandacht voor geloofsgemeenschappen. Bijvoorbeeld: het bevorderen van de acceptatie van religieuze diversiteit met de projecten van Heilige Huisjes en Veelkleurige Religies. Maar ook de stadsgesprekken Samenleven, periodieke contactmomenten met levensbeschouwelijke organisaties of bestuurlijke aanwezigheid bij diverse iftars in de stad tijdens de Ramadan.

Vraag 15:

Erkent het college dat het bagatelliseren van bedreigingen richting moskeeën als 'vrijheid van meningsuiting' gevaarlijk is en de veiligheid van moskeegemeenschappen ondermijnt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het uiten van bedreigingen is strafbaar en is volstrekt onacceptabel.

Vraag 16:

Hoe duidt het college de toename van islamofobie en moslimhaat in de samenleving, en welke structurele oorzaken ziet zij hiervoor? Zijn de maatregelen in het Actieplan Samenleven in een stad hiervoor voldoende? Welke rol ziet het college voor zichzelf om deze trend te keren?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 3.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten